

Korte beschrijving van de middagworkshops.

Workshop 1. Geen woorden maar daden: uitnodigend bestuur in de praktijk

In plaats van passief af te wachten tot initiatiefnemers zich melden, proberen overheden in toenemende mate burgers actief uit te nodigen om initiatief te nemen. Het Right to Challenge is zo'n voorbeeld. Een ander voorbeeld is de Rotterdamse aanpak CityLab010. In deze workshop willen we lessen over de toepassing van dergelijke 'uitnodigende' instrumenten uitwisselen. Wanneer werkt welke aanpak en waarom is dat zo? Deze workshop wordt samen met gemeente Rotterdam georganiseerd.

Workshop 2a. Volhouden! Lessen uit de praktijk (ronde 1)

Workshop 2b. Volhouden! Lessen uit de wetenschap (ronde 2)

Bij de start kunnen burgerinitiatieven rekenen op veel aandacht en ondersteuning. Om het vervolgens vol te houden is niet alleen inzet en enthousiasme nodig, maar gaat het ook om de benodigde financiële, organisatorische en institutionele voorzieningen. In twee interactieve workshops staat het voortbestaan van initiatieven centraal. In de eerste workshop starten we vanuit een onderzoek van initiatiefnemers, deze workshop wordt georganiseerd samen met het initiatief Leeszaal Rotterdam West. In de tweede workshop vertrekken we vanuit een wetenschappelijke literatuurstudie, om dit vervolgens te vertalen naar de praktijk.

Workshop 3. Ontdek jouw sturingstijl!

Welke houding ten aanzien van burgerinitiatieven past ambtenaren het beste? Aan de hand van 24-stellingen over de relatie tussen gemeente en burgerinitiatieven gaan we het gesprek aan. Dit is een interactieve sessie voor zowel ambtenaren als initiatiefnemers.

Workshop 4. De energietransitie van onderop

Een workshop over de bijdrage van burgers aan de energietransitie. Hoe geven (coöperaties van) burgers vorm aan de energietransitie? En hoe kan deze energietransitie van onderop versterkt worden? Deze sessie wordt georganiseerd samen met ODE decentraal, de belangenorganisatie van energiecoöperaties.

Workshop 5a. Vernuftige verbinders: voor initiatiefnemers (ronde 1)

Workshop 5b. Vernuftige verbinders: voor ambtenaren (ronde 2)

In de relatie tussen overheid en burgerinitiatieven wordt het belang van verbinders onderstreept. In deze workshop gaan we in op verbinders en willen we komen tot een profiel van de competente en capaciteitsvolle verbinder voor burgerinitiatieven. In de eerste sessie gaan we in op de verbinder aan de kant van het burgerinitiatief, in de tweede sessie aan de kant van de overheid.

Workshop 6. Actieve burgers in de openbare ruimte: een uitnodigende aanpak

Actieve burgers vinden allerlei manieren om het openbare groen in hun buurt te verfraaien en op die manier samen bij te dragen aan het verbeteren van hun leefomgeving, zowel in fysiek als in sociaal opzicht. Gemeenten zijn druk bezig met het uitnodigen van deze initiatieven, maar lopen daarbij ook tegen dilemma's aan. Want hoe zorg je dat je actieve burgers ruimte geeft, maar dat de openbare ruimte wel daadwerkelijk publiek en openbaar blijft? Hoe borg je het algemeen belang en wat versta je daar dan onder? In deze workshop bespreken we de ervaringen van drie steden met het verwelkomen van zelfbeheer en verkennen we nieuwe aanpakken.

Workshop 7. Sociale innovatie voor een klimaatadaptieve stad

Vanwege het veranderende klimaat zijn veel steden bezig met het vergroenen van de stad. Voor het realiseren en onderhouden van deze “blauw-groene infrastructuur” zijn gemeenten op zoek naar sociale innovaties met buurtbewoners, woningcorporaties en andere organisaties. Deze workshop met de gemeente Dordrecht laat zien hoe sociale innovatie niet alleen leidt tot een klimaatadaptieve stad, maar ook hoe de buurt een impuls krijgt.

Workshop 8. Zorg begint bij de burger

Anno 2018 kent Nederland 500 bewonersinitiatieven rond welzijn, zorg en wonen. Zij sturen overheid en markt aan op een wijze die tegelijk de kosten drukt en de kwaliteit doet stijgen. Hoe doen zij dat, en hoe kunnen (semi-)overheden, marktpartijen (o.a. verzekeraars) en bewoners deze beweging versnellen? Deze workshop wordt verzorgd door Jurgen van der Heijden, werkzaam bij AT Osborne, en als vrijwilliger lid van het bestuur van Nederland Zorgt voor Elkaar, www.nlzorgtvoorelkaar.nl, de vereniging voor bewonersinitiatieven rond welzijn, wonen en zorg.

Workshop 9. Burgerinitiatieven en collectieve actie

Burgerinitiatieven die een vraagstuk aanpakken doen dit doorgaans samen. Dit betekent dat ze te maken krijgen met uitdagingen van collectieve actie: hoe kunnen initiatieven er voor zorgen dat iedereen goed mee doet? Kan een overheid bijspringen om de burgers in een initiatief te helpen om vruchtbaar samen te werken of leidt ingrijpen tot ongewenste effecten? Mede aan de hand van experimenten kijken we hoe we met deze thema's om moeten gaan. Deze workshop wordt georganiseerd in samenwerking met Berenschot.